

ISBN: 978-625-7587-08-2

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 487

Roman

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Yusuf Genç

Yayına Hazırlayan

Dilâra Yabul İşleyen

Düzeltili

Nurşirin Büyükcoşkun Atsızelti

Resimleyen

Ayşe Selcen Yücelen

Harita

Bora Yücelen

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Haziran 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212.412 17 00

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Cudi

Nuh'un Gemisinin İzinde

İBRAHİM BAZ

KETEBE

İbrahim Baz

1966 yılında Kahramanmaraş, Göksun'da doğdu. Dörtüyl İmam Hatip Lisesi ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktorasını aynı üniversitede tamamladı. Millî Eğitim Bakanlığı'nda öğretmenlik yaptı, 2006-2007 yıllarında Azerbaycan Bakü İslam Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak çalıştı. 2010 yılında Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalı'nda göreve başladı. Halen öğretim üyesi ve üniversite genel sekreteri olarak görev yapmaktadır. Alanıyla ilgili akademik eserleri ve makaleleri yanında değişik edebiyat dergilerinde yayımlanmış yazıları, gezi notları ve şiirleri bulunmaktadır.

Eserlerinden bazıları şu şekildedir: *Abdülehad Nûri-i Sivâsî'nin Hayatı, Eserleri ve Görüşleri, Kadızâdeliler-Sivâsîler Tartışması, Birke-tü'l-kelimât fi menâkıbı ba'dı's-sâdât* (Tahkik), *Şeyh Muhammed Said Seydâ ve Hâlidî-Seydâî Kolu, Şeyh Muhammed Hazîn el-Firsâfî, Gele-neğin Kalbi: Tasavvuf, Sûfî Bir Aşk Yolcusu, Mem u Zîn Masalı, Şeyh ve KİLİSE.*

İÇİNDEKİLER

1	İskenderpaşa Camii'nden Cizre'ye Selam.....	7
2	Diyarbakır	13
3	Botan'a İlk Adım	17
4	1960: Cizre.....	29
5	Cizre'den Cudi'ye.....	37
6	Cudi Dağı'ndaki Bir Asur Şehri: Şah Köyü.....	41
7	Şah'tan Hebler'e.....	51
8	Cudi Dağı ve Sefine Festivali.....	59
9	Bâb-1 Cebrail	65
10	Cudi'nin Kalbi: Sefine	69
11	Bir Kadim Dost: Asa.....	73
12	Nuh'un Gemisini Arayan Bir Garip Genç: Laveke Garip.....	81
13	Gemi ve Deniz.....	91
14	İnci ve Umman	99
15	Lawrence ve Şırnak Ağaları	107

16	Şeyh Seyda	115
17	Gunde Ramo.....	127
18	Kelebek ve Ceylan.....	133
19	Cizre ve İngilizler.....	139
20	1926: Şeyhlerin Fermanı.....	143
21	Cudi ve Ceylan.....	153
22	Gülistanın Gülü	159
23	Çoban Halil'in Hicranı	163
24	Şehr-i Nuh: Şırnak	173
25	Kahve Aşk Gibidir.....	177
26	Ağalar Divanı	185
27	Aşk, Kader Midir?.....	191
28	Âşık Olan Kişiler	199
29	Yeryüzüne İkinci Adım: Heştan ve Şırnak.....	203
30	Sefine ve Süveyda	213
31	Gönül Gemisi.....	219
32	Doğu'nun Hüznü.....	229
33	Ayrılık.....	235
34	1968: Üsküdar	241

1

İSKENDERPAŞA CAMİİ'NDEN CİZRE'YE SELAM

İskenderpaşa Camii'nin avlusu, her pazar günü ikindi vaktinde olduğu gibi özellikle Anadolu'dan gelen ve gelirken de kulaklarına küpe takılırcasına, "İstanbul bir deniz deryadır, o deryada kaybolmaman için mutlaka Mehmet Zahid Kotku Efendi'nin sohbetine gitmen ve sözlerine kulak asman lazım" denilen, şehrin büyüğü ile geldikleri köy ve kasabaların arasında kalmaktan bocalayan, kendini arayan, birçoğu bu cami ile tanıştıktan sonra yeni sakal bırakmış üniversiteli gençlerle doluydu.

Çoğunluğu mühendislik bölümlerinde okuyan bu öğrenciler için İskenderpaşa Camii'nin avlusu, bir yandan Zahid Efendi'nin sohbetlerinde yarının Türkiye'sini milli ve manevi değerler üzerine yeniden kurmak ve geçmişte olduğu gibi güçlü hale getirmek için maddenin ötesinde ve üstünde neler yapmak gerektiğine dair dile getirilen yol işaretlerini dinleme, diğer yandan her biri başka üniversitede okuyan eski lise arkadaşlarıyla buluşma ve yenileriyle tanışma imkânı sunuyordu.

İstanbul'un bir görünen, bir de İskenderpaşa Camii gibi görünmeyen irfan üniversiteleri vardı sanki gençlerin gönlünü geçmişin irfanı ile mayalayarak, bin yılı aşan bir zamandan beri akıl ve gönül teri dökmüş binlerce bilge ve arifin birikimiyle inşa ve ihya eden. Kendileri farkında olmasa da her birini bin yaşında birer genç olarak yetiştiren bu üniversiteler, talebelerinin sırtına aynı zamanda bin yıllık bir mirasın sorumluluğunu da yüklüyordu. Bu üniversitelerin mezuniyeti yoktu öyle, üç beş günde birkaç kitap karıştırılarak arkadaşların da yardımıyla sınavlardan başarılı olarak geçildiğinde ele verilen ve diploma denilen bir kâğıt parçası ile. Çünkü bu üniversitelere sınavlardan geçerek başarılı olmuş ve herkesi geride bırakarak hayatını başarılı olmaya adanmış kişiler değil, herkesin ama en çok da bizzat kendisinin gerisinde olduğunun farkında olan ve başarı konusunda iyi değil, aksine iyilik ve insanlık konusunda başarılı olan, iyiliğin insanın varlık gayesi olduğunu, gecenin karanlık koynunda yatağına yumulmuş vaziyette yatarken göğsünün ta derinliklerindeki pişmanlık pınarından sızan bir damlanın gözyaşı olarak yastığını ıslattığı anlarda, içinde yıllarca ihmal ettiği vicdan denilen bir bilgeden dinleyen kişiler varlıklarından geçerek kaydoluyordu.

İstanbul sıcaklarının ve nemli günlerinin henüz başlamadığı 1960 yılının 19 Haziran Pazar günü, final sınavları bitmiş olan üniversite talebeleri memleketlerine gitmeden önce son bir kez daha pazar sohbetini dinlemek için karanlık bir gecede göğün göğsünde boşluk bırakmayan yıldızlar gibi cami avlusunu doldurmuşlardı. Bu yılın son sohbetini dinlemek ve vedalaşmak üzere gelen, gönlü bir ve birbirini gördükçe gözleri gülen gençlerin ve gençlerin arasında kendini genç hissedemeyen ihtiyar delikanlılardan biri de uzun zamandır bu caminin gönüllü cemaatinden olan Ömer idi.

Namaz sonrası Mehmet Zahid Kotku Efendi, dostluk ve arkadaşlık üzerine dinleyenlere çok tatlı bir sohbet yaptı her zamanki gibi. Sözleri, sanki camiye gelenlerin kalplerini bir-

birine bağlıyor, her bir söz iki tuğla arasına konan harç gibi arkadaşları ayrılmaz dost haline getiriyordu. Onun sohbetini dinleyenler, sohbette anlatılan hikmetli hikâyeleri ezberler, her biri atasözü gibi olan sözlerini akıllarının bir köşesine yazarlardı. Bugün de pürdikkat dinleyen yüzlerce göz ve gönül vardı camide. Sohbet konusunun dostluk üzerine olması, me-raklılarını nasıl bir hikâye anlatılacağı konusunda sabırsızlan-dırmaya başlamıştı. Mehmet Zahid Efendi, çok geçmeden ilk hikâyeyi anlatmaya başladı:

“Yemekle içmekle insan vücudu ne kadar kuvvetlenirse, kalbi o kadar katı olur. Kalbin yumuşaması için lokmanın azalması lazım. Lokma çoğaldıkça dünya ile dostluk artar. Hâlbuki tam tersini yapmak lazım... Allah ile dostluğu kuvvetlendirmenin bir yolu da işte budur, yani büyüklerin tabiriyle killet-i taam denilen lokmayı azaltmak. Az ama helal yemek... Bakın çok büyüklerden iki zat vardır. İki de Hak âşığı ve büyük Allah dostudur. Biri Cüneyd-i Bağdâdî, diğeri de Ebubekir Şibli. Tevafuk bu ya, ikisi de aynı zamanda hastalanmışlar ve yatağa düşmüşler. Arkadaşları dayanamamış arkadaşlarının hasta olmasına ve bir hekim çağırılmışlar. Lakin gel gör ki hekim inançsızlığı ile maruf bir zat imiş. Onun bu özelliğini hem Cüneyd hem de Şibli iyi bilirlermiş. Hekim gelmiş, önce Cüneyd’in yanına varmış ve sormuş:

‘Şikâyetlerin nelerdir?’

‘Hiç’ demiş Cüneyd, başka bir şey dememiş.

Hekim bakmış işini yapamıyor, bu sefer de Şibli’nin yanına gitmiş. Aynı soruyu ona da sormuş. Hem arkadaşları hem de hekim korkarmış, o da cevap vermez diye. Aksine Şibli başlamış dur durak bilmeden anlatmış, anlatmış, hatta insanlara söylemediği çok küçük ağrılarından bile bahsetmiş hekime. Hekim birkaç ilaç yazmış ve gitmiş. Aradan zaman geçmiş ve ikisi de iyileşmişler. Arkadaşlarıyla birlikte otururken Cüneyd, Şibli’ye dönerek: